

Rozbudowa ul. Warszawskiej w Bielsku-Białej – Etap II.A rozbudowa węzła drogowego na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 1 ul. Warszawskiej z ul. Mazańcowicką – etap I

WARUNKI KONTRAKTU

Spis Klauzul

A. Uwagi ogólne

1. Definicje
2. Interpretacja
3. Język i prawo
4. Decyzje Inżyniera
5. Delegowanie
6. Przepływ informacji
7. Podwykonawstwo
8. Ograniczenia w podwykonawstwie.
9. Personel
10. Rodzaje ryzyka, które ponoszą Zamawiający i Wykonawca
11. Ryzyko Zamawiającego
12. Ryzyko Wykonawcy
13. Ubezpieczenie
14. Przygotowanie Oferty
15. Zapytania o Dane Kontraktowe
16. Realizacja Robót przez Wykonawcę
17. Zakończenie Robót w Wymaganej Dacie Zakończenia
18. Zatwierdzanie przez Inżyniera
19. Bezpieczeństwo
20. Wykopaliska
21. Przekazanie Terenu Budowy
22. Dostęp do Terenu Budowy
23. Instrukcje
24. Spory
25. Procedura rozstrzygania sporów
26. Zmiana Rozjemcy

B. Kontrola czasu

27. Harmonogram
28. Przesunięcie Wymaganej Daty Zakończenia
29. Spotkania Kierownictwa
30. Wczesne ostrzeżenie

C. Kontrola jakości

31. Wykrywanie Wad
32. Badania
33. Usuwanie Wad
34. Wady nie usunięte

D. Kontrola kosztów

35. Tabela Elementów Rozliczeniowych
36. Zmiany ilościowe, Roboty zamienne
37. Zamówienia podobne
38. Roboty dodatkowe
39. Potwierdzenie płatności
40. Płatności
41. Przypadki podlegające kompensacie
42. Podatki
43. Waluty
44. Dostosowanie ceny
45. Zabezpieczenie należytego wykonania kontraktu
46. Kary umowne

E. Zakończenie Kontraktu

47. Zakończenie Robót
48. Odbiór Robót ostateczny (końcowy)
49. Odbiór pogwarancyjny
50. Odstąpienie od kontraktu lub wypowiedzenie kontraktu
51. Płatność po odstąpieniu od kontraktu lub wypowiedzeniu kontraktu
52. Cesja wierzytelności Kontraktu.
53. Wycinka drzew

Warunki Kontraktu

A. Uwagi ogólne

1. Definicje

1.1 Terminy definiowane zaznaczono tłustym drukiem.

Wynagrodzenie orientacyjne oznacza cenę Oferty brutto (wraz z należnym podatkiem od towarów i usług VAT), określoną w Umowie.

Cena Kontraktowa - wynagrodzenie należne ostatecznie Wykonawcy wynikające z pomnożenia faktycznie wykonanej Ilości Robót zgodnie z Klauzulą 35.

Data Odniesienia oznacza dzień składania ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia poprzedzającym zawarcie Umowy.

Data Rozpoczęcia podana jest w Danych Kontraktowych. Jest to najpóźniejsza data, kiedy Wykonawca musi rozpocząć Roboty. Nie musi się ona zbiegać z jakąkolwiek datą objęcia Terenu Budowy.

Data Zakończenia to data zakończenia wszystkich Robót, poświadczona przez Inżyniera, zgodnie z Klauzulą 47.1.

Inżynier Kontraktu, zwany dalej Inżynierem, to osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, wymieniona w Danych Kontraktowych (lub jakkolwiek inna Kompetentna Osoba wyznaczona przez Zamawiającego do działania w zastępstwie Inżyniera, o której wyznaczeniu poinformowany jest Wykonawca), odpowiedzialna za nadzorowanie Robót i administrowanie Kontraktem oraz pełnienie nadzoru inwestorskiego.

Zamówienie oznacza Kontrakt.

Kontrakt to Umowa między Zamawiającym a Wykonawcą na realizację zamówienia o którym mowa w Danych Kontraktowych, w odniesieniu do Klauzuli [1.1].

Materialy to wszelkie dostawy (rzeczy, urządzeń), włączając części zamienne i paliwa stosowane przez Wykonawcę do wykonania i zakończenia Robót.

Teren Budowy to obszar określony jako taki w Danych Kontraktowych.

Zmiana to polecenie Inżyniera dokonujące zmian w Robotach.

Roboty są tym, co Kontrakt wymaga, aby Wykonawca wybudował, zainstalował i przekazał Zamawiającemu.

Oferta Wykonawcy to wypełniony dokument Ofertowy przedłożony Zamawiającemu przez Wykonawcę.

Okres Gwarancyjny to Okres wyznaczony w Danych Kontraktowych, Okres Gwarancji i Rękojmi liczony jest od daty ostatecznego (końcowego) Odbioru wszystkich Robót objętych Kontraktem.

Potwierdzenie Zakończenia Okresu Gwarancyjnego jest Potwierdzeniem wydanym przez Inżyniera po usunięciu przez Wykonawcę Wad.

Podwykonawca (dalszy Podwykonawca) jest osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która zamierza zawrzeć lub zawarła z Wykonawcą umowę o Podwykonawstwo w ramach Kontraktu.

Umowa o podwykonawstwo oznacza umowę w rozumieniu art. 7 pkt 27 ustawy z dnia 11.09.2019 r. Prawo zamówień publicznych, zwanej dalej „ustawą”, przy czym za roboty budowlane, o których mowa w definicji umowy o podwykonawstwo, zawartej w art. 7 pkt 27 ustawy, uważa się roboty, o których mowa w art. 7 pkt. 21 tejże ustawy.

Dokumentacja Projektowa obejmuje rysunki, obliczenia i inne informacje przedstawione przez Zamawiającego i Wykonawcę i podlegające zaakceptowaniu przez Inżyniera celem wykonania Kontraktu.

Szczegółowe Specyfikacje Techniczne (SST), Ogólne Specyfikacje Techniczne, Specyfikacje Techniczne oznaczają Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót włączone do Kontraktu

oraz wszelkie Modyfikacje i Dodatki poczynione lub zaakceptowane przez Inżyniera.

Sprzęt to urządzenia, maszyny i pojazdy Wykonawcy tymczasowo wprowadzone na Teren Budowy w celu wykonania Robót.

Koszty oznacza wycenione i wypełnione Tabele Elementów Rozliczeniowych, stanowiące część Oferty, zwane również TER.

Zamówienia podobne oznacza roboty budowlane, w rozumieniu art. 214 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Roboty Tymczasowe są to urządzenia zaprojektowane, zbudowane, zainstalowane oraz usunięte przez Wykonawcę, które są niezbędne do wykonania lub instalacji Robót.

Wada – ujemna cecha robót polegająca na tym, że roboty te wykonane są niezgodnie z umową, w tym załącznikami do niej lub, że roboty te mają mniejszą wartość lub użyteczność ze względu na cel oznaczony w umowie albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia robót.

Baza (Zaplecze Techniczne) to jakakolwiek integralna część zaplecza Wykonawcy Robót, która spełnia funkcje mechaniczne, elektryczne, chemiczne lub biologiczne.

Wykonawca to Osoba Fizyczna, Prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której Oferta na wykonanie Robót została przyjęta przez Zamawiającego.

Zamawiający to Strona, która zatrudnia Wykonawcę do realizacji Robót.

Przypadki Podlegające Kompensacie to zdarzenia określone w Klauzuli 41 Warunków Kontraktu.

Wymagana Data Zakończenia to Data, do której Wykonawca powinien zakończyć wszystkie Roboty oraz wypełnić wszystkie wynikające z tego obowiązki określone w Kontrakcie. Wymagana Data Zakończenia określona jest w Danych Kontraktowych. Wymagana Data Zakończenia może zostać zmieniona jedynie przez Zamawiającego na wniosek Inżyniera wydającego nakaz przedłużenia terminu lub przyspieszenia Robót w drodze Aneksu do Umowy.

Operat Kolaudacyjny - sporządzony przez Wykonawcę zbiór wszystkich dokumentów Kontraktowych, z uwzględnieniem zmian zaistniałych w czasie realizacji robót, wyników przeprowadzonych badań i prób, rodzajów i ilości wykonanych robót oraz rozliczenia wynagrodzeń za ich wykonanie, stanowiących podstawę do dokonania odbioru ostatecznego (końcowego).

Inżynier Projektu – jest to przedstawiciel Zamawiającego. Wymieniona w Danych Kontraktowych osoba nie jest jednak upoważniona do składania i przyjmowania w imieniu Zamawiającego oświadczeń woli.

2. Interpretacja

2.1. Przy interpretowaniu Warunków Kontraktu rodzaj męski oznacza również żeński lub nijaki i odwrotnie. Tytuły (nagłówki) nie mają żadnego znaczenia. Słowa mają swoje zwykłe znaczenie w kontekście języka Kontraktu, chyba że zostaną osobno zdefiniowane. Wskazówki wyjaśniające wątpliwości co do niniejszych Warunków Kontraktu przedstawiać będzie Zamawiający.

2.2 Jeśli w Danych Kontraktowych jest mowa o kończeniu Robót etapami, to wzmianki w Warunkach Kontraktu mówiące o Robotach, wymaganej Dacie Zakończenia odnoszą się do każdego etapu realizacji Robót.

2.3 Dokumenty składające się na Kontrakt mają być traktowane jako wzajemnie objaśniające się. Do celów interpretacji dokumenty tworzące Kontrakt będą miały pierwszeństwo zgodnie z kolejnością określoną poniżej

- (1) Umowa;
- (2) Dane Kontraktowe;
- (3) Warunki Kontraktu;
- (4) Dokumentacja Projektowa (OPZ z wyjątkiem STWiORB);
- (5) Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych;
- (6) Oferta Wykonawcy wraz z załącznikami w zakresie, w jakim nie jest sprzeczna z niniejszym Kontraktem, w szczególności Kosztorys;
- (7) wszelkie inne dokumenty związane z realizacją Kontraktu.

3. Język i prawo

3.1 Język Umowy i Prawo rządzące Umową są określone w Danych Kontraktowych.

4. Decyzje Inżyniera

4.1 Inżynier jest przedstawicielem Zamawiającego na Terenie Budowy i przy realizacji Kontraktu. Może on podejmować wiążące dla Wykonawcy decyzje jedynie po wcześniejszej ich akceptacji przez Zamawiającego i tylko w granicach określonych w niniejszym Kontrakcie. Jeżeli Wykonawca jest przekonany, że decyzja podjęta przez Inżyniera wykraczała poza jego uprawnienia określone w Kontrakcie, lub że decyzja ta została niewłaściwie podjęta, winien wystosować ponowne zapytanie do Zamawiającego.

5. Delegowanie

5.1 Inżynier może przekazać którykolwiek ze swoich obowiązków lub spraw, za które jest odpowiedzialny, innym osobom, za zgodą Zamawiającego, po powiadomieniu o tym Wykonawcy, może też unieważnić jakikolwiek zakres tych uprawnień po powiadomieniu o tym Wykonawcy.

6. Przepływ informacji

6.1 Przepływ informacji między stronami, o których mowa w Warunkach Kontraktu ma obowiązkowo formę pisemną. Powiadamianie będzie ważne tylko wówczas, kiedy zostanie doręczone.

7. Podwykonawstwo

7.1. Wykonawca może wykonać przedmiot umowy przy udziale Podwykonawców, zawierając z nimi stosowne umowy o podwykonawstwo w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Wykonawca, bez zgody Zamawiającego, nie podzleci Podwykonawcom innych części zamówienia, niż wskazanych w ofercie. Wykonawca zobowiązany jest do koordynacji robót i prac realizowanych przez Podwykonawców oraz dalszych Podwykonawców.

Wykonawca jest zobowiązany do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań wobec Podwykonawców, z którymi współpracuje w związku z realizacją Kontraktu. Nieterminowe regulowanie wymagalnych zobowiązań wobec wyżej wskazanych podmiotów stanowi nienależyte wykonywanie umowy i uprawnia Zamawiającego do dokonania wypłaty kwot z zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub wszelkich wierzytelności Wykonawcy względem Zamawiającego, w celu dokonania zapłaty należności na rzecz Podwykonawców.

Wykonawca jest w pełni odpowiedzialny za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy i ich przedstawicieli lub pracowników, tak jak by były to działania lub uchybienia Wykonawcy. Wykonanie robót przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności i zobowiązań wynikających z warunków niniejszej umowy oraz obowiązujących przepisów prawa.

7.2. Każdorazowe skierowanie Podwykonawcy do robót w ramach umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, wymaga uprzedniej pisemnej akceptacji przez Zamawiającego oraz spełnienia następujących wymogów:

- a) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest zobowiązany do przedłożenia Zamawiającemu, w trakcie realizacji Kontraktu, wniosku wraz z projektem umowy o podwykonawstwo, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany dołączyć do ww. dokumentów zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo, o treści zgodnej z przedłożonym projektem umowy.
Ponadto Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane zobowiązany jest przedstawić odpis z Krajowego Rejestru Sądowego lub inny dokument, właściwy dla danej formy organizacyjnej Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy wskazujący na uprawnienia osób wymienionych w umowie do reprezentowania stron umowy.
- b) Zamawiający podejmie decyzję, wyrażając zgodę lub zgłaszając zastrzeżenia do projektu umowy w formie pisemnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane. Jeżeli Zamawiający w powyższym terminie nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń, uważać się będzie, że wyraził zgodę na projekt umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane.
- c) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany przedłożyć Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane,

o treści zgodnej z zaakceptowanym uprzednio przez Zamawiającego projektem umowy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od doręczenia mu poświadczonej za zgodność z oryginałem przez przedkładającego kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu do tej umowy, uważać się będzie, że Zamawiający wyraził zgodę na umowę o podwykonawstwo.

- d) Zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo w terminie, o którym mowa pod lit. b) lub sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo w terminie określonym pod lit. c), będzie równoznaczne z brakiem akceptacji odpowiednio umowy o podwykonawstwo lub jej projektu przez Zamawiającego.

Zamawiający będzie uprawniony do zgłoszenia pisemnych zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo lub sprzeciwu do tejże umowy, w szczególności gdy:

- nie będzie spełniała wymagań określonych w Kontrakcie,
- przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony pod lit. f) tiret piąte poniżej.

- e) W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo lub sprzeciwu do tejże umowy, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane jest zobowiązany ponownie przedstawić, w powyższym trybie, projekt umowy o podwykonawstwo lub umowę o podwykonawstwo, uwzględniające zastrzeżenia i uwagi zgłoszone przez Zamawiającego.

Postanowienia zawarte pod lit. a) do d) stosuje się odpowiednio.

- f) Każdy projekt umowy o podwykonawstwo oraz umowa o podwykonawstwo musi zawierać w szczególności postanowienia dotyczące:

- zakresu Robót przewidzianych do wykonania przez Podwykonawcę, wraz z oznaczeniem części dokumentacji dotyczącej wykonywania tychże Robót;
- terminu realizacji Robót (termin ten winien być zgodny z Harmonogramem);
- wynagrodzenia (przy czym nie może ono być wyższe niż przewidziane Kontraktem za daną robotę);
- zasad płatności za wykonanie Robót, z zastrzeżeniem, iż w przypadku dokonania waloryzacji wynagrodzenia należnego Wykonawcy, stosownie do treści klauzuli 44.1., Wykonawca winien odpowiednio zwiększyć wynagrodzenie należne Podwykonawcy o wartość waloryzacji;
- terminu zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, z tym zastrzeżeniem, że termin ten nie może być dłuższy niż 21 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy roboty budowlanej;
- rozwiązania umowy z Podwykonawcą, w przypadku rozwiązania niniejszej umowy, lub ograniczenia zakresu robót w sytuacji ograniczenia zakresu Robót objętych Kontraktem,

oraz zastrzeżenia:

- dotyczące należytego wykonania umowy, co najmniej w zakresie przewidzianym w Kontrakcie, w szczególności w zakresie określonym w dokumentacji projektowej, specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, Umowie, Warunkach Kontraktu, Danych Kontraktowych;
- dotyczące takiego okresu odpowiedzialności za wady z tytułu rękojmi, aby nie był on krótszy od okresu odpowiedzialności za wady Wykonawcy wobec Zamawiającego;
- dotyczące takiego okresu odpowiedzialności z tytułu gwarancji, aby nie był on krótszy od okresu tej odpowiedzialności Wykonawcy wobec Zamawiającego;
- zakazujące Podwykonawcy dokonywania przelewu (cesji) wierzytelności bez zgody Wykonawcy i Zamawiającego;
- zakazujące Podwykonawcy podzlecania wykonania robót budowlanych i związanych z nimi prac dalszemu Podwykonawcy robót budowlanych bez zgody Wykonawcy.

- g) Postanowienia niniejszej Klauzuli, w tym procedurę określoną w podpunktach od a) do f) powyżej, stosuje się odpowiednio do wszelkich zmian umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane.

- h) Kopię umowy o podwykonawstwo mogą poświadczyć osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu przedkładającego, notariusz, radca prawny lub adwokat.

- i) Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za zawarcie przez Wykonawcę umowy o podwykonawstwo, bez wymaganej zgody przez Zamawiającego, a skutki z tego wynikające będą obciążały wyłącznie Wykonawcę.
- 7.3.** Każdorazowo Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez przedkładającego kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości Kontraktu. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000,00 zł. Procedurę, o której mowa w dwóch zdaniach poprzednich stosuje się również odpowiednio do wszystkich zmian umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi.
- 7.4.** Termin zapłaty wynagrodzenia przewidziany w umowie o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy i usługi, nie może być dłuższy niż 21 dni od dnia doręczenia do Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej dostawy lub usługi. W przypadku, gdy termin zapłaty wynagrodzenia w umowie o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi jest dłuższy niż określony powyżej, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę i wezwie go do doprowadzenia do zmiany umowy w powyższym zakresie, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej, zgodnie z Klauzulą 46.1.
- 7.5.** Niewypełnienie przez Wykonawcę obowiązków określonych w niniejszej Klauzuli stanowi podstawę do natychmiastowego usunięcia z Terenu Budowy Podwykonawcy przez Zamawiającego lub żądania od Wykonawcy usunięcia przedmiotowego Podwykonawcy z Terenu Budowy. Niniejsze postanowienie nie wyklucza innych uprawnień Zamawiającego określonych w Warunkach Kontraktu.
- 7.6.** Zgłaszanie przez Zamawiającego pisemnych sprzeciwów lub zastrzeżeń, o których mowa w Klauzuli 7.2 nie stanowi podstawy do żądania przez Wykonawcę zmiany terminu wykonania robót.
- 7.7.** W przypadku realizacji zamówienia przez podmioty (Wykonawców) występujące wspólnie, umowy o podwykonawstwo zawierane będą w imieniu i na rzecz wszystkich tych podmiotów.
- 7.8.** W przypadku, w którym Wykonawcą są Wykonawcy występujący wspólnie, każdy z tych Wykonawców odpowiada solidarnie wobec Zamawiającego za zobowiązania pozostałych Wykonawców wobec Podwykonawców zaspokojone przez Zamawiającego.
- 7.9.** Wykonawca zobowiązany jest doprowadzić do zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom.
- 7.10.** Za część robót budowlanych wykonanych przez Podwykonawców Zamawiający będzie płacić bezpośrednio Podwykonawcom, ale na zlecenie Wykonawcy, chyba, że wcześniej ten Podwykonawca już otrzymał należne mu wynagrodzenie za wykonanie tych robót. W razie braku skutecznego zlecenia zapłaty, Zamawiający ma prawo z Ceny Kontraktowej zatrzymać kwoty odpowiadające wynagrodzeniom należnym tym Podwykonawcom do czasu uzyskania potwierdzenia, że roszczenia podwykonawców zostały zaspokojone lub nie istnieją.
- 7.11.** W przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wynagrodzenia za wykonane Roboty, które zostały odebrane i poświadczane do zapłaty przez Inżyniera, Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.

- 7.12.** Wykonawca traci prawo do wynagrodzenia w odpowiedniej części, w razie dokonania bezpośredniej zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy albo w przypadku złożenia tego wynagrodzenia do depozytu sądowego zgodnie z art. 465 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.
- 7.13.** Konieczność wielokrotnego dokonywania przez Zamawiającego bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o której mowa w Klauzuli 7.11, lub konieczność dokonywania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z winy Wykonawcy.
- 7.14.** Za dzień spełnienia świadczenia pieniężnego uważać się będzie dzień obciążenia rachunku Zamawiającego.

8. Ograniczenia w podwykonawstwie

- 8.1** Wykonawca zobowiązany jest osobiście wykonać kluczowe części zamówienia, wskazane w Danych Kontraktowych.

9. Personel

- 9.1** Wykonawca do dnia przekazania terenu budowy przedłoży Zamawiającemu Wykaz osób przewidzianych do realizacji zamówienia, w tym osób do kierowania robotami i do ich rozliczania.
Wykonawca zapewni kierowanie Robotami objętymi Kontraktem przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. Wykonawca przed zgłoszeniem robót budowlanych, pod rygorem odstąpienia od umowy, przedłoży Inżynierowi kopie dokumentów potwierdzających, że osoby przewidziane do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie spełniają wymagania określone w ustawie Prawo budowlane.
Wykonawca zobowiązuje się do dnia przekazania terenu budowy skierować do wykonania przedmiotu umowy personel wskazany w ofercie. Zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w zdaniu poprzednim w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i zaakceptowana przez Zamawiającego. Zamawiający akceptuje zmianę personelu wskazanego w ofercie wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanych osób będą takie same lub wyższe od kwalifikacji i doświadczenia osób, wymaganego postanowieniami specyfikacji warunków zamówienia i wskazanego w ofercie.
- 9.2** Jeśli Inżynier zwróci się do Wykonawcy o usunięcie osoby, która zaangażowana jest przy robotach w ramach Kontraktu podając powód takiego życzenia, Wykonawca dopilnuje, by osoba ta opuściła Teren Budowy w ciągu siedmiu dni i nie miała dalszego związku z Robotami w ramach Kontraktu.
- 9.3** Zamawiający wymaga zatrudnienia przez Wykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wskazane w Danych Kontraktowych.
- 9.4** Obowiązek określony w Klauzuli 9.3 dotyczy także Podwykonawców. Wykonawca jest zobowiązany zawrzeć w każdej umowie o podwykonawstwo stosowane zapisy zobowiązujące podwykonawców do zatrudnienia na umowę o pracę osób wykonujących czynności, o których mowa w Klauzuli 9.3.
- 9.5** Wykonawca, przed przystąpieniem do wykonywania robót, złoży wykaz osób, które będą wykonywały czynności, o których mowa w Klauzuli 9.3, wraz z oświadczeniem, że są one zatrudnione na podstawie umowy o pracę.
- 9.6** Każdorazowa zmiana wykazu osób, o którym mowa w Klauzuli 9.3 nie wymaga aneksu do umowy (Wykonawca przedstawia korektę listy osób wykonujących czynności, o których mowa w ust. 9.3, do wiadomości Zamawiającego).
- 9.7** Zamawiający ma prawo przeprowadzenia kontroli na miejscu wykonywania przedmiotu umowy w celu zweryfikowania, czy osoby wykonujące czynności przy realizacji zamówienia są osobami wskazanymi przez Wykonawcę w wykazie, o którym mowa w Klauzuli 9.5. Osoby oddelegowane przez Wykonawcę są zobowiązane podać imię i nazwisko podczas kontroli przeprowadzonej przez Zamawiającego. W razie odmowy podania danych umożliwiających identyfikację osób wykonujących prace, o których mowa w Klauzuli 9.3, Zamawiający wzywa Wykonawcę do wydania zakazu wykonywania przez te osoby prac do momentu wyjaśnienia podstawy ich zatrudnienia

oraz wzywa Wykonawcę do podania ich imion i nazwisk.

- 10. Rodzaje ryzyka, które ponoszą Zamawiający i Wykonawca**
- 10.1** Zamawiający ponosi takie rodzaje ryzyka, które Kontrakt niniejszy zalicza do ryzyka Zamawiającego, a Wykonawca takie, które Kontrakt niniejszy zalicza do ryzyka Wykonawcy.
- 11. Ryzyko Zamawiającego**
- 11.1** Od daty Odbioru wszystkich Robót do wydania Potwierdzenia Zakończenia Okresu Gwarancyjnego, ryzyko utraty lub uszkodzenia Robót, Materiałów jest ryzykiem Zamawiającego, poza utratą lub uszkodzeniem spowodowanym:
- (a) Wadą, która istniała w dniu będącym datą odbioru ostatecznego (końcowego) Robót,
  - (b) zdarzeniem, które nastąpiło przed datą odbioru ostatecznego (końcowego) Robót i które w sobie nie stanowiło ryzyka Zamawiającego,
  - (c) działaniami Wykonawcy na Terenie Budowy po dacie odbioru ostatecznego (końcowego) Robót.
- 12. Ryzyko Wykonawcy**
- 12.1** Od Daty Rozpoczęcia aż do odbioru ostatecznego (końcowego) wszystkich Robót, wszelkie ryzyko uszczerbku dla zdrowia, śmierci, lub utraty czy też uszkodzenia mienia (w tym, bez ograniczeń, Robót, Materiałów i Sprzętu), a także odpowiedzialność za szkody spowodowane niemożnością prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby trzecie w związku z prowadzonymi robotami (w tym szkoda rzeczywista i utracone korzyści) są ryzykiem Wykonawcy.
- 12.2** Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność cywilno – prawną za szkody na osobie i w mieniu użytkowników dróg powstałe w związku z niewłaściwym zabezpieczeniem i wykonywaniem robót.
- 12.3** Wykonawca zobowiązuje się wykonywać Kontrakt w taki sposób, aby ani Zamawiający, ani żadna osoba trzecia, nie doznała szkody pozostającej w związku z wykonywaniem tego Kontraktu.
- W szczególności:
- a. Wykonawca zobowiązuje się zabezpieczyć teren budowy, oznakować i zabezpieczyć prowadzone roboty zgodnie z przepisami oraz dbać o prawidłowość oznakowania przez cały czas trwania realizacji zadania, a pracownicy pracujący w pasie drogowym muszą być wyposażeni w stosowne kamizelki ostrzegawcze.
  - b. Wykonawca zobowiązany jest wydzielić i szczególnie dokładnie zabezpieczyć teren prowadzonych prac, a także prowadzić prace w sposób jak najmniej uciążliwy dla użytkowników.
  - c. Wykonawca zobowiązuje się w czasie realizacji zadania zapewnić na terenie budowy należyty ład i porządek, a szczególnie przestrzegać przepisy BHP.
- 12.4** Wykonawca zobowiązuje się naprawić wszelkie szkody osobowe, rzeczowe i finansowe, które wyrządzi Zamawiającemu oraz/lub osobom trzecim, w związku z wykonywaniem niniejszego Kontraktu. W szczególności, w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia mienia Zamawiającego lub osób trzecich w toku realizacji zadania, Wykonawca zobowiązuje się doprowadzić je do stanu pierwotnego i naprawić szkodę na własny koszt.
- 12.5** Wykonawca zobowiązuje się uporządkować teren Robót nie później niż w terminie przekazania przez Wykonawcę robót i przyjęcia ich przez Zamawiającego jako należyte wykonane.
- 12.6** Wykonawcy, którzy wspólnie złożyli ofertę ponoszą solidarną odpowiedzialność za wykonanie niniejszej umowy i wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
- 13. Ubezpieczenie**
- 13.1** Wykonawca, a w przypadku wykonawców wspólnie realizujących zamówienie, każdy z nich, zobowiązuje się do zawarcia, we własnym imieniu i na własny koszt, umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Umowa (każda umowa) ubezpieczenia opiewać musi na sumę gwarancyjną podaną w Danych Kontraktowych, na jedno i wszystkie zdarzenia.
- 13.2** Wymienione wyżej ubezpieczenie obejmować musi cały okres obowiązywania umowy (Kontraktu). W związku z powyższym Wykonawca (każdy z wykonawców wspólnie realizujących zamówienie) przed rozpoczęciem wykonywania Kontraktu dostarczy Inżynierowi i Zamawiającemu kopie polisy ubezpieczeniowej poświadczającej wykupienie wymaganego ubezpieczenia, a następnie, niezwłocznie, każdej kolejnej polisy wykupionej w trakcie obowiązywania Kontraktu.
- 13.3** Bez zgody Inżyniera i Zamawiającego nie zostaną dokonane żadne zmiany

- w Warunkach Ubezpieczenia.
- 13.4** W razie naruszenia postanowień niniejszej Klauzuli Zamawiający może od niniejszego Kontraktu odstąpić, bez wyznaczania Wykonawcy dodatkowego terminu do wykonania zobowiązania.
- 14. Przygotowanie Oferty**
- 14.1** Przygotowując Ofertę Wykonawca opierać się będzie na Specyfikacji Warunków Zamówienia oraz innych dokumentach dostępnych Wykonawcy.
- 15. Zapytania o Warunki Kontraktu i Dane Kontraktowe**
- 15.1** Zamawiający wyjaśni wątpliwości dotyczące Warunków Kontraktu i Danych Kontraktowych w trakcie realizacji zadania, w terminie 14 dni od daty otrzymania zapytania od Wykonawcy.
- 16. Realizacja Robót przez Wykonawcę**
- 16.1** Wykonawca zobowiązany jest do wykonania Robót zgodnie z Dokumentacją Projektową, Specyfikacjami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych i zasadami wiedzy technicznej.
- 16.2** Wykonawca zobowiązuje się do realizowania Kontraktu w czasie pracy przynajmniej 12 godz. na dobę, a w razie konieczności (np. zagrożenie terminu realizacji zamówienia) w systemie pracy co najmniej dwuzmianowej (16 godz. na dobę) oraz w dni wolne ustawowo od pracy.
- 16.3** Wykonawca w trakcie prowadzenia robót musi bezwzględnie zapewnić dojścia i dojazdy do obiektów, placówek handlowych i innych, znajdujących się w obrębie prowadzonych robót, jak również zapewnić dowóz towarów do nich. Ponadto, zapewni w trakcie wykonywania przebudowy sieci ciągłość w świadczeniu usług w szczególności w zakresie dostawy wody, odprowadzania ścieków, dostawy gazu i energii elektrycznej. W przypadku niespełnienia przez Wykonawcę warunków opisanych powyżej, wszelkie ewentualne roszczenia osób trzecich z tym związane pokryje Wykonawca robót.
- 16.4** Fakt przystąpienia do robót Wykonawca obwieści publicznie w prasie i radiowej rozgłośni lokalnej. Obwieszczenie musi nastąpić minimum na 7 dni przed rozpoczęciem robót. Dodatkowo Wykonawca zobowiązany jest do umieszczenia, w miejscach i ilościach określonych przez Inżyniera tablic informacyjnych, których treść będzie zatwierdzona przez Inżyniera. Tablice informacyjne będą utrzymywane przez Wykonawcę w dobrym stanie przez cały okres realizacji robót. Koszt reklam, umieszczenia tablic informacyjnych, zabezpieczenia terenu budowy nie podlega odrębnej zapłacie, lecz stanowi koszt towarzyszący wykonaniu przedmiotu Umowy.
- 16.5** Wykonawca zobowiązuje się, przy udziale Zamawiającego, do współpracy z Wykonawcami sąsiednich odcinków Robót, celem skoordynowania Robót a także zminimalizowania utrudnień w trakcie ich wykonywania. W przypadku nie dostosowania się do powyższych zobowiązań Wykonawca będzie odpowiedzialny na zasadach ogólnych za szkody wyrządzone na skutek swojego działania lub zaniechania.
- 17. Zakończenie Robót w Wymaganej Dacie Zakończenia**
- 17.1** Wykonawca winien przystąpić do wykonania Robót w dniu oznaczonym Datą Rozpoczęcia, wykonać wszystkie Roboty zgodnie z Harmonogramem przedstawionym przez Wykonawcę, uaktualnianym za zgodą Inżyniera, i zakończyć je w Wymaganej Dacie Zakończenia.
- 18. Zatwierdzanie przez Inżyniera**
- 18.1** Wykonawca opracuje i przedłoży projekty technologiczne, projekty zabezpieczenia lub przełożenia sieci, zabezpieczenia robót, organizacji robót i organizacji ruchu na czas robót, Specyfikacje Techniczne i projekty opisujące proponowane Roboty Tymczasowe oraz inne projekty niezbędne do realizacji robót, Zamawiającemu i Inżynierowi, którzy je zatwierdzą, jeśli będą zgodne ze SWZ i przekazaną przez Zamawiającego Dokumentacją Projektową w terminie 7 dni od daty ich przedłożenia. Jeżeli stopień skomplikowania sprawy byłby znaczny, termin zatwierdzenia może zostać przesunięty pisemnie przez Inżyniera o wyznaczoną ilość dni nie większą jednak niż 21. Inżynier przedstawi swoje stanowisko w terminie 10 dni.
- 18.2** Wykonawca jest odpowiedzialny za projekt Robót Tymczasowych.
- 18.3** Zatwierdzenie przez Inżyniera nie zmienia odpowiedzialności Wykonawcy za projekt Robót Tymczasowych.
- 18.4** Tam, gdzie to będzie niezbędne, Wykonawca uzyska dla projektu Robót Tymczasowych jego zatwierdzenie przez Strony Trzecie.
- 18.5** Inżynier odpowiada pisemnie na wszelkie wystąpienia Wykonawcy w terminie 10

dni od daty ich wpływu do siedziby Inżyniera. Jeżeli stopień skomplikowania sprawy byłby znaczny, termin odpowiedzi może zostać przesunięty pisemnie przez Inżyniera o wyznaczoną ilość dni nie większą jednak niż 21.

Odpowiedź uzależniona od decyzji innych organów uprawnionych zgodnie z obowiązującymi przepisami udzielona zostanie niezwłocznie (tj. do 10 dni) od otrzymania ostatecznego stanowiska tychże organów.

19. Bezpieczeństwo

19.1 Wykonawca będzie odpowiedzialny za bezpieczeństwo wszelkich działań i osób oraz mienia na Terenie Budowy.

20. Wykopaliska

20.1 Wszelkiego rodzaju wykopaliska o znaczeniu historycznym lub ogólnym, albo o dużej wartości, odkryte przypadkiem na Terenie Budowy są własnością Zamawiającego. Wykonawca powiadomi Inżyniera o takich wykopaliskach i zastosuje się do wskazówek Inżyniera dotyczących sposobu obchodzenia się z nimi.

21. Przekazanie Terenu Budowy

21.1 Zamawiający zobowiązany jest przekazać Wykonawcy Teren Budowy do dnia określonego w Danych Kontraktowych.

22. Dostęp do Terenu Budowy

22.1 Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia Inżynierowi i każdej innej osobie upoważnionej przez Inżyniera dostępu do Terenu Budowy i każdego miejsca wykonywania robót związanych z Kontraktem lub, w którym takie roboty mają być wykonane.

22.2 Wyprzedzająco lub równoległe z robotami drogowymi może zaistnieć konieczność wykonywania robót przez gestorów urządzeń podziemnych lub innych Zamawiających. Wykonawca jest zobowiązany do współdziałania i udostępnienia terenu budowy dla firm wykonujących roboty na ich zlecenie.

23. Instrukcje

23.1 Wykonawca zastosuje się do wszelkich instrukcji Inżyniera, które będą zgodne z Prawem.

24. Spory

24.1. W razie braku porozumienia w danej kwestii, Zamawiający i Wykonawca mogą przekazać spór do rozstrzygnięcia Rozjemcy wskazanemu w Danych Kontraktowych. Klauzula powyższa nie oznacza zapisu na sąd polubowny.

25. Procedura rozstrzygania sporów

25.1 Wynagrodzenie Rozjemcy zostanie równo podzielone między Zamawiającego a Wykonawcę, bez względu na treść decyzji, która zostanie podjęta przez Rozjemcę. Każda strona niezadowolona z decyzji Rozjemcy może skierować sprawę do sądu powszechnego.

26. Zmiana Rozjemcy

26.1 Gdyby Rozjemca złożył rezygnację lub umarł, lub gdyby Zamawiający i Wykonawca zgodzili się, że Rozjemca nie działa zgodnie z postanowieniami Kontraktu, Zamawiający i Wykonawca, w terminie 30 dni, wspólnie mianują nowego Rozjemcę albo odstąpią od jego powołania.

B. Kontrola czasu

27. Harmonogram

27.1 W czasie określonym w Danych Kontraktowych Wykonawca przedłoży Zamawiającemu i Inżynierowi do zatwierdzenia Harmonogram rzeczowo-terminowo-finansowy realizacji Robót. Winien on ujmować wszelkie ustalenia Zamówienia, uwzględniać kolejność wykonywania Robót, przyjęte metody wykonania robót, wyszczególnienie wszystkich niezbędnych do wykonania Robót i uzgodnienia w czasie wszelkich czynności związanych z wykonywaniem tych Robót, oraz podział poszczególnych branż na wydatki kwalifikowane i niekwalifikowane.

27.2 W terminie określonym w Danych Kontraktowych, od przedłożenia Harmonogramu wskazanego w Klauzuli 27.1 Zamawiający dokona jego zatwierdzenia bez zmian lub wprowadzi do niego korekty, które będą wiążące dla Wykonawcy oraz poinformuje pisemnie Wykonawcę o zatwierdzeniu lub dokonanych korektach Harmonogramu.

27.3 Z zastrzeżeniem zdania ostatniego niniejszej Klauzuli 27.3 oraz z zastrzeżeniem pozostałych postanowień Umowy (w tym Danych Kontraktowych), aktualizacja Harmonogramu będzie Harmonogramem przedstawiającym rzeczywisty postęp osiągnięty w każdej z Robót i wpływ tego postępu na synchronizację pozostałych Robót, w tym wszystkie zmiany w kolejności wykonywania Robót. Aktualizacja Harmonogramu będzie wymagana w przypadku, gdy nastąpi znaczna zmiana w postępie Robót, którą każdorazowo określi Inżynier. Aktualizacja Harmonogramu wymaga zatwierdzenia przez Zamawiającego, które będzie dokonane w sposób przewidziany w Klauzuli 27.2.

27.4 Jeżeli w jakimkolwiek momencie Inżynier uzna, że wymagana jest aktualizacja Harmonogramu to powiadomi o tym Wykonawcę a Wykonawca przedłoży Inżynierowi uaktualniony Harmonogram do zatwierdzenia, w terminie podanym w Danych Kontraktowych, liczonym od powiadomienia, o którym wyżej.

27.5 Akceptacja Inżyniera dla Harmonogramu nie zmieni niczego w zobowiązaniach Wykonawcy. Wykonawca może skorygować harmonogram i jeszcze raz przedstawić go Inżynierowi w dowolnym czasie.

28. Przesunięcie Wymaganej Daty Zakończenia

28.1 Zamawiający przesunie Wymaganą Datę Zakończenia, jeżeli zaistnieje Przypadek Podlegający Kompensacie. Przesunięcie wymaganej daty zakończenia musi nastąpić w drodze Aneksu do Umowy.

28.2 Zamawiający zdecyduje, i powiadomi Wykonawcę czy i o ile przesunąć Wymaganą Datę Zakończenia w ciągu 21 dni od dnia, w którym Wykonawca zwrócił się do Inżyniera o ustalenie wpływu Przypadku Podlegającego Kompensacie i przedstawił pełne informacje dodatkowe. Jeśli Wykonawca nie powiadomił odpowiednio wcześniej o opóźnieniu lub zaniedbał współpracę przy przewidywaniu opóźnienia, to opóźnienie spowodowane tymi zaniedbaniami nie będzie brane pod uwagę przy wyznaczaniu nowej Wymaganej Daty Zakończenia.

29. Spotkania Kierownictwa

29.1 Zarówno Inżynier jak i Wykonawca mogą wzajemnie od siebie żądać uczestnictwa w Spotkaniu Kierownictwa. Zadaniem Spotkania Kierownictwa jest ocena planów pozostałych Robót oraz zajęcie się sprawami podniesionymi w związku z Procedurą Wczesnego Ostrzeżenia.

29.2 Inżynier odnotuje przebieg Spotkań Kierownictwa i przedstawi kopie protokołów uczestnikom spotkania i Zamawiającemu. Zakresy odpowiedzialności Stron za działania, które mają być podjęte, zostaną ustalone przez Inżyniera Projektu na Spotkaniu Kierownictwa albo po Spotkaniu Kierownictwa i sformułowane na piśmie na użytek wszystkich uczestników Spotkania.

29.3 W celu koordynacji Robót Inżynier może żądać uczestnictwa Wykonawcy w Spotkaniu Kierownictwa zorganizowanego dla realizacji sąsiednich Robót.

30. Wczesne ostrzeżenie

30.1 Przy pierwszej sposobności Wykonawca zwróci uwagę Inżyniera na konkretne zdarzenia, które mogą mieć miejsce w przyszłości i źle wpłynąć na jakość Robót, spowodować zaistnienie Przypadku Podlegającego Kompensacie lub opóźnić wykonanie Robót. Inżynier może zażądać od Wykonawcy przedstawienia szacunkowej oceny wpływu oczekiwanych skutków przyszłych zdarzeń lub okoliczności na Cenę Kontraktową lub Datę Zakończenia. Wykonawca przedstawi to oszacowanie w możliwie najkrótszym czasie.

C. Kontrola jakości

31. Wykrywanie Wad

31.1 Inżynier sprawdzać będzie pracę Wykonawcy powiadamiając go o wszelkich stwierdzonych Wadach. Tego rodzaju kontrola nie wpłynie na obowiązki Wykonawcy. Inżynier może zlecić Wykonawcy samodzielne znalezienie Wady oraz przetestować którąkolwiek z Robót, co do której Inżynier uważa, iż może zawierać Wadę.

32. Badania

32.1 Jeśli Inżynier poleci Wykonawcy wykonanie badań nie określonych w Specyfikacji Technicznej celem sprawdzenia czy dana Robota zawiera Wadę a test wykaże, iż robota istotnie obciążona jest taką Wadą, Wykonawca zapłaci za badania i wszelkie próbki. Jeżeli nie stwierdzi się żadnych Wad, badanie będzie Przypadkiem Podlegającym Kompensacie.

33. Usuwanie Wad

33.1 Inżynier zawiadomi Wykonawcę o wszelkich Wadach przed końcem Okresu Gwarancyjnego i Okresu Rękojmi, który zaczyna się od momentu Odbioru ostatecznego (końcowego) Robót i jest określony w Danych Kontraktowych. Okres Gwarancyjny i Okres Rękojmi zostanie przedłużony o czas potrzebny do usunięcia Wad.

33.2 Za każdym razem, kiedy zostanie powiadomiony o Wadzie, Wykonawca usunie zauważoną Wadę w terminie określonym w powiadomieniu Inżyniera.

34. Wady nie usunięte

34.1 Jeśli Wykonawca nie usunął Wady w terminie określonym w Powiadomieniu Inżyniera, Inżynier oszacuje koszty usunięcia Wady, a Wykonawca zapłaci tę sumę.

34.2 Zamawiający na wniosek Inżyniera zleca usunięcie wad stronie trzeciej na koszt

Wykonawcy, po upływie czasu przewidzianego w Powiadomieniu Inżyniera.

- 34.3** Inżynier występuje do Zamawiającego z wnioskiem o obniżenie Ceny Kontraktowej Wykonawcy o kwotę zleconych do wykonania stronie trzeciej robót.

D. Kontrola kosztów

35. Tabele Elementów Rozliczeniowych

- 35.1** Tabela Elementów Rozliczeniowych zawiera w szczególności pozycje odnoszące się do budowy, instalacji, badania i uzyskania (jeśli jest to wymagane) potwierdzenia gotowości technicznej Robót wykonanych przez Wykonawcę.
- 35.2** Tabela Elementów Rozliczeniowych jest stosowana do wyliczenia ceny Oferty. Wykonawcy płaci się według ceny jednostkowej podanej w Tabeli Elementów Rozliczeniowych dla każdej pozycji wykonanych Robót i ilości robót faktycznie wykonanych i odebranych.
- 35.3** Wykonawca, pod rygorem odstąpienia od umowy przez Zamawiającego, w terminie 10 dni od daty podpisania umowy przedłoży Inżynierowi szczegółowe dane kosztorysowe przyjęte do ustalenia ceny Oferty, uwzględniający zakres robót opisany w Szczegółowych Specyfikacjach Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych w rozbiciu na wskaźniki narzutów kosztów zakupu, kosztów pośrednich (ogólnych), zysku oraz stawek robocizny (uśrednionej lub z uwzględnieniem branż), ceny materiałów, pracy i najmu sprzętu wraz z tabelą stawek maszynogodzin. Składniki ceny jednostkowej uzyskane i sprawdzone przez Inżyniera, stanowiąc będą podstawę wyliczenia cen jednostkowych Robót zamiennych.
- 35.4** Inżynier w terminie 5 dni dokona sprawdzenia przedłożonych przez Wykonawcę danych kosztorysowych określonych w Klauzuli 35.3 i przekaze do akceptacji Zamawiającemu.

36. Zmiany ilościowe, roboty zamienne (rodzajowo odmienne, podobne, zbliżone)

- 36.1** Jeżeli ostateczna ilość wykonanych robót będzie się różnić ostatecznie od ilości podanej w konkretnej pozycji w Tabeli Elementów Rozliczeniowych Zamawiający zapłaci Wykonawcy według ceny jednostkowej podanej w Tabeli Elementów Rozliczeniowych dla tej pozycji.
- 36.2** W przypadku wystąpienia konieczności wykonania robót zamiennych (rodzajowo odmiennych, podobnych, zbliżonych) od wymienionych i wycenionych w Tabeli Elementów Rozliczeniowych, tj. robót rzeczowo przewidzianych w zamówieniu, ale wykonywanych inaczej, niż to pierwotnie zakładano, np. przy zastosowaniu innej technologii lub innych materiałów, na żądanie Inżyniera, Wykonawca przedstawi Inżynierowi ofertę cenową na roboty odmienne (zamiennie) w formie kosztorysu szczegółowego wyliczając nową cenę jednostkową na podstawie rozbicia cen jednostkowych robót zbliżonych rodzajowo, a wymienionych i wycenionych w TER.
Roboty zamienne nie mogą być realizowane przed ich zaakceptowaniem przez Zamawiającego pod rygorem odmowy zapłaty za te roboty.
- 36.3** Jeżeli wycena robót zamiennych w oparciu o zasady określone w Klauzuli 36.2 nie jest możliwa, wynagrodzenie za te roboty zostanie określone zgodnie ze sposobem opisanym w Klauzuli 38.1 lit. B).
- 36.4** Wystąpienie robót zamiennych może stanowić uprawnienie Wykonawcy do żądania zmiany wynagrodzenia określonego w Kontrakcie.

37. Zamówienia podobne

Zamawiający nie przewiduje udzielenia zamówień, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 7) ustawy.

38. Roboty dodatkowe

- 38.1** Na żądanie Zamawiającego, za wynagrodzeniem nie wyższym niż określonym wg zasad przedstawionych w dalszej części niniejszej Klauzuli, Wykonawca zobowiązany jest do wykonania robót dodatkowych (tj. wynikających z przedmiotu umowy i/lub dokumentacji projektowej, zasad wiedzy technicznej, będących rezultatem nieistotnego odstąpienia od projektu budowlanego (w rozumieniu ustawy – Prawo budowlane) a niewystępujących w TER), których wykonanie stało się konieczne do wykonania przedmiotu umowy. W tym celu Wykonawca przedstawi Inżynierowi kosztorys dla robót dodatkowych. Inżynier w terminie 7 dni od otrzymania kosztorysu dokona jego weryfikacji w oparciu o zasady niżej przedstawione i przedłoży do zaakceptowania Zamawiającemu.

Roboty dodatkowe będą wykonywane na takich samych zasadach jak określone

w Kontrakcie, a sposób określenia wynagrodzenia zamówień dodatkowych jest następujący:

- A. Jeśli roboty dodatkowe odpowiadają opisowi robót pozycji w TER do obliczenia ceny, posłużyć się należy ceną jednostkową zawartą w TER.
- B. Jeżeli roboty nie są ujęte w żadnej z pozycji TER, Wykonawca, na żądanie Inżyniera, przedstawi ofertę cenową na te roboty w formie kosztorysu szczegółowego, określając ich wartość wg wskaźników narzutów kosztów zakupu, kosztów pośrednich, zysku oraz stawek robocizny, cen materiałów, pracy i najmu sprzętu w wysokościach nieprzekraczających średnich notowań krajowych, a publikowanych w wydawnictwie „SEKOCENBUD” za poprzedni kwartał. Kosztorys sporządzony zostanie metodą szczegółową w oparciu o nakłady rzeczowe określone w odpowiednim KNR, a w przypadku robót dla których nie określono nakładów w KNR, według innych ogólnie stosowanych katalogów lub kalkulacji własnych. W przypadku, gdy w wydawnictwach „Sekocenbud” nie wystąpią ceny użytych materiałów ich rozliczenie nastąpi według cen zakupu na podstawie przedłożonych faktur. W przypadku użycia sprzętu, dla którego cena nie jest publikowana w cennikach „Sekocenbud”, cena będzie ustalona na podstawie ceny sprzętu o zbliżonych parametrach.

Na roboty dodatkowe Inżynier sporządzi protokół konieczności, w którym zawarte będą dane techniczne, technologiczne i organizacyjne oraz inne, niezbędne do kalkulacji kosztorysowej ustalenia. Protokół konieczności wymaga zatwierdzenia przez Zamawiającego.

Roboty dodatkowe nie mogą być realizowane przed ich zaakceptowaniem przez Zamawiającego pod rygorem odmowy zapłaty za te roboty.

Wystąpienie robót dodatkowych może stanowić uprawnienie Wykonawcy do żądania zmiany wynagrodzenia określonego w Kontrakcie

- 38.2** Wykonawca nie będzie miał prawa do dodatkowej zapłaty za koszty, których można było uniknąć poprzez Wczesne Ostrzeżenia.

39. Potwierdzenie płatności

- 39.1** Wykonawca przedstawiać będzie Inżynierowi miesięczne oświadczenia potwierdzone przez obsługę geodezyjną i poszczególnych Podwykonawców (osoby uprawnione do reprezentowania Podwykonawcy) dotyczące wartości wykonanych Robót, w tym Robót wykonanych przez Podwykonawców pomniejszone o zsumowane kwoty poprzednio fakturowane.
- 39.2** Inżynier sprawdzać będzie comiesięczne oświadczenia Wykonawcy i potwierdzi kwotę do wypłaty Wykonawcy i Podwykonawcom. Inżynier dokona potwierdzenia w terminie do 7 dni od przedłożenia oświadczenia, o którym mowa w Klauzuli 39.1.
- 39.3** Wartość wykonanych Robót będzie zatwierdzać Zamawiający po przedłożeniu jej przez Inżyniera.
- 39.4** Wartość wykonanych Robót zawiera wartość zakończonych ilości jednostek w poszczególnych pozycjach Tabeli Elementów Rozliczeniowych.
- 39.5** W świetle późniejszych informacji, Inżynier może wykluczyć dowolną pozycję zafakturowaną poprzednio lub zmniejszyć proporcję jakiegokolwiek pozycji poprzednio zafakturowanej i w związku z tym żądać odpowiedniej korekty faktury.

40. Płatności

- 40.1** Płatności będą skorygowane o ewentualne potrącenia kwot z tytułu Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy, o których mowa w Klauzuli 45 Warunków Kontraktu. Zamawiający zapłaci Wykonawcy przelewem kwoty potwierdzone przez Inżyniera w ciągu 28 dni od daty złożenia w siedzibie Zamawiającego faktury zatwierdzonej i sprawdzonej przez Inżyniera oraz Inżyniera Projektu, nie wcześniej jednak niż po wykonaniu przez Wykonawcę zobowiązania wskazanego w Klauzuli 7.1 akapit drugi, co do robót objętych daną fakturą, a wykonanych przez Podwykonawców.
Inżynier zatwierdza i sprawdza fakturę w terminie nie dłuższym niż 3 dni od daty jej otrzymania od Wykonawcy. Zamawiający nie przyjmuje faktur nie sprawdzonych i nie potwierdzonych przez Inżyniera.
Za dzień spełnienia świadczenia pieniężnego uważać się będzie dzień obciążenia

rachunku Zamawiającego.

W przypadku Wykonawców wspólnie realizujących zamówienie, zapłata wynagrodzenia należnego na podstawie niniejszej umowy do rąk upoważnionego Wykonawcy, na rachunek przez niego wskazany, zwalnia Zamawiającego z zobowiązania co do zapłaty wynagrodzenia w stosunku do pozostałych Wykonawców. Upoważnienie, o którym mowa w zadaniu poprzednim, nie może być odwołane bez zgody Zamawiającego. Odwołanie upoważnienia bez zgody Zamawiającego jest bezskuteczne.

40.2 Płatności przejściowe płacone będą do wysokości 90% Ceny Kontraktowej.

Pozostałe 10% zostanie zapłacone po podpisaniu Protokołu Odbioru wszystkich Robót, usunięciu ewentualnie stwierdzonych wad, przedłożeniu przez Wykonawcę zaświadczenia o złożeniu inwentaryzacji geodezyjnej do oklauzulowania, przy czym płatność nastąpi z zachowaniem terminu, o którym mowa w Klauzuli 40.1.

40.3 Wynagrodzenie płacone będzie z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, o którym mowa w art. 108a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, co do całości kwoty wynikającej z otrzymanej faktury. Nie wyklucza to możliwości dokonywania potrąceń, o których mowa w art. 498 kodeksu cywilnego¹.

40.4 Wykonawca oświadcza i zapewnia, że jest podatnikiem VAT czynnym oraz, że rachunek bankowy wskazywany na wystawionych przez niego fakturach będzie rachunkiem rozliczeniowym, o którym mowa w art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – prawo bankowe lub imiennym rachunkiem w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej otwartym w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, prowadzonym w walucie polskiej, oraz będzie rachunkiem wskazanym w wykazie podmiotów zarejestrowanych jako „podatnicy VAT czynni” prowadzonym na podstawie art. 96b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

40.5 Jeżeli wskazany na fakturze rachunek nie będzie odpowiadał treści Klauzuli 40.4 i spowoduje to opóźnienie w zapłacie wynagrodzenia, wówczas Wykonawcy nie będą przysługiwać wobec Zamawiającego ani roszczenie o odszkodowanie ani roszczenie o jakiegokolwiek odsetki.

40.6. Wykonawca winien przedstawiać rozliczenia Robót wraz z kartami obmiarowymi do 5 – go dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

41. Przypadki Podlegające kompensacie

41.1 Przypadkami Podlegającymi Kompensacie będą następujące przypadki:

- (a) Inżynier zleca Wykonawcy odkrycie lub wykonanie dodatkowych badań danego fragmentu Robót, które jak się potem okazuje, nie mają Wad.
- (b) warunki terenowe są zdecydowanie bardziej niekorzystne niż można było racjonalnie przypuszczać z informacji podanych Wykonawcom w Specyfikacji Warunków Zamówienia.
- (c) Zamawiający wyda polecenie wykonania Robót na zasadach określonych w Klauzuli 36 i/lub 38 Warunków Kontraktu.
- (d) władze publiczne, przedsiębiorstwa użyteczności publicznej nie działają zgodnie z terminami powodując znaczące opóźnienia dla Wykonawcy.
- (e) Inżynier bezpodstawnie opóźnia wydanie potwierdzenia Zakończenia Robót,
- (f) dokonane zostaną wykopaliska, o których mowa w Klauzuli 20.1. w trakcie prowadzenia Robót, które ze względu na swój rozmiar uniemożliwiłyby zakończenia Robót w wymaganym terminie.
- (g) wystąpienie niekorzystnych warunków atmosferycznych uniemożliwiających wykonanie przedmiotu zamówienia. Poprzez niekorzystne warunki atmosferyczne należy rozumieć ciągłe opady atmosferyczne, niskie temperatury poniżej 0 °C. Opisany warunek musi wystąpić w ciągu kolejnych 3 dni kalendarzowych. Przez ciągłe opady atmosferyczne należy rozumieć opady trwające przez dłuższy czas, bez przerwy (więcej niż 6 godzin) lub z bardzo krótkimi przerwami, o przeciętnym i dosyć równomiernym natężeniu (większym niż 0,5 mm/godz.), potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej i zatwierdzone przez Inżyniera,
- (h) wystąpienie konieczności przebudowy niezidentyfikowanej w Opisie przedmiotu zamówienia infrastruktury technicznej oraz wystąpienia kolizji istniejącej infrastruktury z Robotami,
- (i) utrata przez Zamawiającego rygoru natychmiastowej

---

¹ Klauzule 40.3 – 40.5 będą miały zastosowanie w sytuacji, gdy Wykonawca jest podatnikiem VAT czynnym.

- wykonalności decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
(j) inne zmiany w dokumentach formalno-prawnych, niezależne od Zamawiającego, a mające wpływ na czas realizacji i zakończenia Robót.

W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych pod literą (g) i (h) termin wykonania zostanie wydłużony o liczbę dni odpowiadających odpowiednio liczbie dni roboczych niekorzystnych warunków atmosferycznych lub liczbie dni roboczych potrzebnych na przebudowę infrastruktury. Sobotę strony będą uważać za dzień roboczy pod warunkiem uwzględnienia jej w Harmonogramie.

41.2 Jeśli wystąpią Przypadki Podlegające Kompensacie Zamawiający zdecyduje, czy i o ile należy przedłużyć Wymaganą Datę Zakończenia w drodze aneksu do Umowy.

41.3 Wykonawca nie będzie miał prawa do kompensaty, w takim stopniu, w jakim interesy Zamawiającego zostaną narażone na szwank przez to, że Wykonawca nie udzielił Wczesnego Ostrzeżenia, ani nie współpracował z Inżynierem.

42. Podatki

42.1 Wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie odpowiedniej zmianie w razie zmiany wysokości obowiązującego w Polsce podatku VAT. Wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie odpowiedniej zmianie w razie zmiany wysokości obowiązującego w Polsce podatku akcyzowego jeżeli zmiana ta będzie miała wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę. Pozostałe podatki lub zmiany w cłach nie spowodują jakiegokolwiek zmiany wynagrodzenia.

43. Waluty

43.1 W przypadku, gdy płatności są dokonywane w innych walutach niż w walucie kraju Zamawiającego, kursy wymiany stosowane do przeliczania płatności będą kursami wymiany określonymi w Ofercie Wykonawcy.

44. Dostosowanie ceny

44.1 Ceny jednostkowe wskazane w TER mogą być dostosowywane dla oddania zmian kosztów w czasie na następujących zasadach:

- a) ~~ceny mogą być waloryzowane na wniosek Wykonawcy lub Zamawiającego co 3 miesiące, jednak nie wcześniej niż po 6 miesiącach od Daty Rozpoczęcia, z zastrzeżeniem, iż wniosek o waloryzację nie może być złożony wcześniej niż po 6 miesiącach, licząc od daty zawarcia Kontraktu, a następne wnioski, nie wcześniej niż po 3 miesiącach, licząc od daty poprzedniej zmiany cen jednostkowych;~~
b) ~~punktem odniesienia dla waloryzacji jest Data Odniesienia albo w przypadku wcześniej dokonanej waloryzacji data aneksu (stosownie do treści pod lit. g);~~
c) ~~zmianie ulegnie wynagrodzenie tylko za tę część robót, która nie została odebrana przed złożeniem wniosku wskazanego pod lit. a);~~
d) ~~wynagrodzenia jednostkowe netto wskazane w poszczególnych pozycjach TER a dotyczące części robót wskazanych wyżej pod lit. c) ulegną zmianie (zmniejszeniu lub zwiększeniu) o wskaźnik waloryzacji wskazany pod literą e);~~
e) ~~wskaźnik waloryzacji zostanie obliczony wg następującego wzoru:~~

$$W = \left(\frac{W_1}{100} \times \frac{W_2}{100} \times \frac{W_{n-1}}{100} \times \frac{W_n}{100} \right) \times 100$$

~~gdzie:~~

~~W – współczynnik waloryzacji~~

~~$w_1, w_2, \dots, w_{n-1}, w_n$ – kwartalne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszane w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego kolejno po Dacie Odniesienia~~

~~n – liczba kwartałów od punktu odniesienia wskazanego pod lit. b) do dnia złożenia wniosku wskazanego pod lit. a)~~

~~f) Wynagrodzenie za część robót wskazanych pod lit. c) ulegnie zmianie tylko wówczas, gdy wartość wskaźnika waloryzacji określonego pod lit. e) opublikowanych od punktu odniesienia wskazanego pod lit. b) do dnia złożenia wniosku wskazanego pod lit. a) przekroczy 105% (zwiększy się wynagrodzenie) lub wskaże wartość niższą niż 95% (zmniejszy się wynagrodzenie).~~

~~g) Zmiana Wynagrodzenia orientacyjnego wymaga sporządzenia aneksu.~~

44.2 ~~Waloryzacja będzie dokonywana do wysokości 10% Wynagrodzenia orientacyjnego.~~

44.3 ~~Wynagrodzenie, może zostać zmienione w przypadku zmiany:~~

- a) ~~wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie ustawy z dnia 10.10.2002 r.~~

- ~~o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;~~
- ~~b) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne;~~
- ~~c) zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4.10.2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych;~~
- ~~— jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę.~~

~~44.4 W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w klauzuli 44.3., Strony umowy podejmą negocjacje w celu zmiany wysokości wynagrodzenia.~~

~~44.5 Każda ze Stron umowy może, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie przepisów dokonujących zmian, o których mowa w klauzuli 44.3., zwrócić się pisemnie z wnioskiem do drugiej Strony o przeprowadzenie negocjacji, stosownie do treści klauzuli 44.4. Strona, do której zwrócono się o przeprowadzenie negocjacji, zobowiązana jest, w terminie nie dłuższym niż 10 dni od dnia otrzymania wniosku, przedstawić pisemnie drugiej Stronie swoje stanowisko co do zasadności wniosku i udziału w negocjacjach.~~

45. Zabezpieczenie Należytego Wykonania Umowy

45.1 Wykonawca przed podpisaniem umowy zobowiązany jest do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy na kwotę ustaloną w Danych Kontraktowych.

Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w tym roszczeń z tytułu rękojmi za wady.

45.2 Zabezpieczenie powinno być wniesione do dnia zawarcia umowy, według wyboru Wykonawcy w jednej lub w kilku następujących formach:

- d) pieniądzu, przelewem na konto:
  - Bank PKO BP S.A.
  - numer: 39 1020 2313 0000 3702 1091 8912;
  - Adres: Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej, ul. Michała Grażyńskiego 10, 43-300 Bielsko-Biała;
- e) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
- f) gwarancjach bankowych;
- g) gwarancjach ubezpieczeniowych;
- h) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6 b ust. 5 pkt. 2 ustawy z dnia 09 listopada 2000 r o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

45.3 Zabezpieczenia wnoszone w pieniądzu Wykonawca wpłaca przelewem na rachunek bankowy wskazany przez Zamawiającego.

45.4 W przypadku wniesienia wadium w pieniądzu Wykonawca może wyrazić zgodę na zaliczenie kwoty wadium na poczt zabezpieczenia.

45.5 Jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, Zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy Wykonawcy.

45.6 Zamiana formy wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy

- a) W trakcie realizacji umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w Klauzuli 45.2.
- b) Zamiana formy zabezpieczenia jest dokonywana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.

45.7 W razie zmiany Wymaganej Daty Zakończenia, Wykonawca zobowiązany jest niezwłocznie przedstawić odpowiednio zmienione poręczenia lub gwarancje Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy. W przeciwnym razie Zamawiający jest upoważniony do potrącenia z wynagrodzenia Wykonawcy odpowiednich sum oraz do zrealizowania gwarancji i poręczeń tak, aby uzyskać sumy tytułem Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy w wysokości i na czas określony w Danych Kontraktowych.

45.8 Zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

- 1) Zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane, z zastrzeżeniem ppkt. 2.
- 2) Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady wynosi 30% wysokości zabezpieczenia.
- 3) Kwota, o której mowa w ppkt. 2 jest zwracana nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

45.9 Jeżeli Wykonawca wykonywać będzie Roboty w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, Zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonywania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Zamawiający może od umowy odstąpić albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonywanie umowy innej osobie na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża nieodwołalną i bezwarunkową zgodę. W takim przypadku koszty, o których mowa w zdaniu poprzednim Zamawiający jest uprawniony pokryć z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

45.10 W przypadku nie uzyskania przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w formie innej niż pieniądź, na cały okres jego obowiązywania, Wykonawca wnosi zabezpieczenie na okres nie krótszy niż 5 lat, z jednoczesnym zobowiązaniem się Wykonawcy do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy.

45.11 W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmieni formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia

45.12 Wypłata, o której mowa w Klauzuli 45.11, nastąpi nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.

45.13 Odstąpienie od umowy nie zwalnia Wykonawcy ani od odpowiedzialności za wady wykonanej części przedmiotu umowy, ani od zobowiązań z tytułu gwarancji jakości i rękojmi za wady wykonanej części przedmiotu umowy, ani od kar umownych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie powyższych zobowiązań.

46. Kary Umowne

46.1 Wykonawca zapłaci Zamawiającemu Kary Umowne w okolicznościach i wysokościach wskazanych w Danych Kontraktowych. Kary umowne mogą być potrącone z wynagrodzenia Wykonawcy.

46.2 W przypadku opóźnienia Wykonawcy ponad wyznaczony termin usunięcia stwierdzonych wad w Robotach, Zamawiający może je usunąć na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża nieodwołalną i bezwarunkową zgodę, zachowując prawo do naliczania kar umownych. W takim przypadku koszty, o których mowa w zdaniu poprzednim Zamawiający jest uprawniony pokryć z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

46.3 W przypadku, gdy szkoda z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przekroczy wartość zastrzeżonych kar, Zamawiającemu służy prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych.

46.4 W pozostałych przypadkach niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania stronom przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.

E. Zakończenie Kontraktu

47. Zakończenie Robót

47.1 Wykonawca najpóźniej w Wymaganej Dacie Zakończenia poprosi Inżyniera o wydanie Potwierdzenia Zakończenia Robót. Inżynier w terminie do 5 dni wyda Potwierdzenie Zakończenia Robót w sytuacji, gdy wszystkie Roboty objęte Kontraktem zostaną zakończone, i dostarczona zostanie mu nieoklaudulowana inwentaryzacja geodezyjna powykonawcza, wraz z operatem kolaudacyjnym. W przeciwnym wypadku wniosek zostanie odesłany.

- 48. Odbiór ostateczny (końcowy) robót**
- 48.1** Zamawiający odbierze teren budowy oraz roboty w ciągu 14 dni od wydania przez Inżyniera Potwierdzenia Zakończenia Robót.
- 49. Odbiór pogwarancyjny**
- 49.1** Zamawiający dokona odbioru pogwarancyjnego przedmiotu Umowy w ciągu 21 dni przed dniem Zakończenia Okresu Gwarancyjnego.
- 50. Odstąpienie od Kontraktu lub wypowiedzenie Kontraktu**
- 50.1** Zamawiający może odstąpić od Kontraktu bez wyznaczania Wykonawcy dodatkowego terminu do zrealizowania zobowiązań umownych, jeśli druga Strona naruszy Kontrakt w sposób podstawowy. Odstąpienie jest skuteczne z momentem doręczenia Wykonawcy Zawiadomienia o Odstąpieniu.
- 50.2** Naruszenie Kontraktu w sposób podstawowy obejmować będzie, następujące przypadki:
- (a) Wykonawca wstrzyma roboty na 7 dni w sytuacji, gdy bieżący Harmonogram nie przewiduje przerwy w robotach, a ponadto przerwa taka nie została zaakceptowana przez Inżyniera;
  - (b) Wykonawca przejdzie w Stan Likwidacji;
  - (c) Wykonawca opóźnia się z realizacją robót w ramach Kontraktu tak dalece, iż nie jest możliwe, aby zakończył wszystkie roboty w wymaganym Terminie
  - (d) Inżynier powiadomi, że nie usunięcie danej wady stanowi podstawowe naruszenie Kontraktu, a Wykonawca nie naprawi jej w rozsądnym czasie ustalonym przez Inżyniera;
  - (e) Wykonawca opóźnił zakończenie robót o więcej niż 30 dni.
- 50.3** W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy.
- 50.4** Kiedy Zamawiający odstąpi od Kontraktu w przypadkach, o których mowa w Klauzuli 50.2 lub 50.3, Wykonawca musi natychmiast wstrzymać roboty, zabezpieczyć teren budowy i opuścić go jak najszybciej.
- 51. Płatność po odstąpieniu od Kontraktu lub wypowiedzeniu Kontraktu**
- 51.1** Jeżeli Zamawiający odstąpi od Kontraktu, z powodu podstawowego naruszenia Kontraktu w warunkach, o którym mowa w Klauzuli 50.2 Inżynier wystawi „Potwierdzenie Finansowe” określające wartość wykonanych Robót pomniejszone o ewentualne Kary Umowne, o których mowa w Klauzuli 46 Warunków Kontaktu. Jeśli pełna kwota należna Zamawiającemu jest większa niż płatność należna Wykonawcy, wtedy różnica będzie zadłużeniem należnym Zamawiającemu.
- 51.2** Jeżeli Zamawiający odstąpi od Kontraktu z przyczyn, o których mowa w Klauzuli 50.3, Inżynier wystawi „Potwierdzenie Finansowe” określające wartość wykonanych Robót, zamówionych materiałów, uzasadnionych kosztów usunięcia sprzętu, odesłania personelu Wykonawcy zatrudnionego wyłącznie przy Robotach oraz kosztów Wykonawcy związanych z zabezpieczeniem Robót.
- 51.3** Jeżeli kontynuowanie Kontraktu zostanie uniemożliwione przez wybuch wojny lub jakiegokolwiek zdarzenie całkowicie niezależne zarówno od Zamawiającego jak i Wykonawcy, Inżynier zaświadczy, że Kontrakt stał się bezskuteczny. Wykonawca zobowiązany jest zabezpieczyć teren budowy, wstrzymać Roboty tak szybko jak to możliwe oraz powinien otrzymać wynagrodzenie za wszelkie Roboty wykonane przed otrzymaniem takiego Zaświadczenia oraz jakiegokolwiek Roboty wykonane po jego otrzymaniu, do których wykonania był zobowiązany.
- 52. Cesja**
- 52.1** Cesja wierzytelności z Kontraktu możliwa jest jedynie po uzyskaniu pisemnej zgody Zamawiającego.
- 53. Wycinka drzew**
- 53.1** Drewno uzyskane z niezbędnej do wykonania przedmiotu umowy wycinki drzew, zwane dalej „drewnem”, stanowi własność Zamawiającego. Wykonawca zobowiązuje się odkupić drewno od Zamawiającego. Obmiaru drewna do sprzedaży dokonują wspólnie Wykonawca i Zamawiający wg zasad zawartych w Specyfikacji Technicznej, a dane z obmiaru drewna zawierają w protokole z obmiaru. Obliczając ilość drewna do sprzedaży nie uwzględnia się gałęzi, a w uzasadnionych przypadkach także konarów oraz wypróchniałych pni. Protokół z obmiaru jest załącznikiem do faktury za zakup drewna. Miejszem wydania drewna jest miejsce wycinki. Wykonawca zobowiązany jest odebrać

zakupione drewno własnym transportem najpóźniej w dniu zakończenia robót. Sposób postępowania z pozostałym materiałem powstałym w wyniku wykonania wycinki drzew i krzewów określa Specyfikacja Techniczna.

- 53.2** Wykonawca zobowiązany jest odkupić drewno po cenach z dnia zakupu, wynikających z obowiązującego wtedy odpowiedniego zarządzenia Prezydenta Miasta Bielska-Białej ustalającego ceny sprzedaży drewna prowadzonej przez Gminę Bielsko-Biała i podległe jednostki.